



GHID PRACTIC: CE TREBUIE SĂ ȘTIȚI PENTRU A PRIMI COMPENSAȚIA DE LA COMPANIA DE ASIGURARE ÎN CAZ DE ACCIDENT RUTIER

Introducere

Acest ghid reprezintă un îndrumar în care se explică, pas-cu-pas, ce acțiuni trebuie întreprinse pentru a primi compensația (despăgubirea) prejudiciului cauzat în urma unui accident rutier de la compania de asigurare a persoanei vinovate, cum se determină mărimea compensației, care sunt limitele despăgubirii, etc.

Despăgubirea se face de către compania de asigurare (asigurător) la care persoana vinovată în producerea accidentului a avut polița de asigurare obligatorie. Deci, dacă nimeriți în accident, și vinovată este altă parte, despăgubirea trebuie efectuată de compania de asigurare a acelei părți.

Persoana păgubită poate să adreseze cerere de despăgubire direct asigurătorului (companiei de asigurare) sau reprezentantului de despăgubiri desemnat de acesta.

Modalitatea de determinare a prejudiciului și compensarea lui este reglementată de **Legea Nr. 414 din 22-12-2006** cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și va fi explicată mai jos.



Noțiuni generale

În acest ghid sunt utilizate câteva noțiuni specializate pe care trebuie să le cunoașteți:

unitate de specialitate - persoană fizică sau juridică, autorizată, care se ocupă de comercializarea de autovehicule, de părți componente și piese de rezervă și/sau executarea de lucrări de întreținere și reparație a autovehiculelor ["auto-service"];

asigurat - proprietarul sau utilizatorul unui autovehicul a cărui răspundere civilă este preluată contractual de un asigurător, în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, valabil pentru prejudiciile produse terțelor persoane din accidente de autovehicule;

utilizator - orice persoană care conduce autovehiculul: asiguratul, persoanele prevăzute în contractul de asigurare sau alte persoane care conduc autovehiculul cu sau fără consimțământul posesorului;

asigurător - compania de asigurare la care asiguratul (vezi mai sus) își are asigurarea răspunderii pentru prejudiciul cauzat.

Pot cere acoperirea prejudiciului, dacă șoferul din vina căruia s-a produs accidentul nu este inclus în contractul de asigurare?

Da, compania de asigurare trebuie să plătească cuantumul prejudiciului chiar dacă persoana care se afla la volan și a cauzat accidentul nu a fost inclusă în contractul de asigurare.



Ce se întâmplă dacă în producerea accidentului sunt vinovate mai multe persoane?

Dacă în producerea accidentului sunt vinovate mai multe persoane, fiecare dintre aceste părți (sau companiile lor de asigurare) va fi obligată să compenseze partea lui respectivă din pagubă.

Ce prejudicii sunt compensate?

Regula generală spune că persoana care a suferit prejudiciul trebuie să fie repusă în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea. Respectiv, prejudiciul constă din toate cheltuielile pe care persoana le-a suportat sau trebuie să le suporte din cauza distrugerii bunurilor sale sau vătămării corporale precum și venitul ratat.

În cazul unui accident rutier *suma prejudiciului nu poate fi mai mare decât diferența dintre valoarea inițială a bunurilor avariate sau distruse și valoarea rămasă după accident.*



* Descrierea mai detaliată a modalității de calcul al prejudiciului compensat puteți găsi mai jos.

Ce prejudicii nu sunt acoperite și nu sunt compensate de compania de asigurare



Compania de asigurare nu va acoperi următoarele prejudicii:

- Prejudiciul în mărime mai mare decât limita maximă prevăzută în lege (vezi mai jos). Această diferență poate fi cerută de la persoana care a cauzat accidentul;
- Reducerea valorii bunurilor după reparație;
- Pagubele produse în afara perioadei prevăzute în contractul de asigurare;
- Paguba morală.



Care este limita maximă a prejudiciului cauzat în urma accidentului compensat de compania de asigurare?

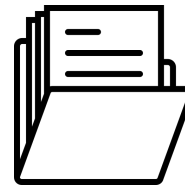
În cazul avarierii sau distrugerii de bunuri - 1 000 000 de lei;

În cazul vătămării corporale sau deces - 1 000 000 de lei – pentru fiecare persoană pagubită, dar nu mai mult de 5 000 000 de lei în total.

Acțiunile, pas-cu-pas, în caz de accident:

Pentru solicitarea despăgubirii de la companie de asigurare, trebuie să urmați următorii pași:

- Să luați măsuri pentru a diminua pagubele produse, dacă este posibil;
- Să notificați imediat poliția sau alte organe de drept despre accident. Poliția întocmește actele referitor la cauzele și circumstanțele accidentului, persoana vinovată precum și la consecințele accidentului;
- În 48 de ore din momentul producerii accidentului, trebuie de înștiințat compania de asigurare care a emis polița/contractul de asigurare; ambele părți implicate în accident, indiferent de cine a fost recunoscut vinovat, trebuie să anunțe compania sa de asigurare. La această etapă este interzis să întreprindă de sine stătător careva măsuri de reparare a pagubelor;
- Să notificați participanții la accident, păgubitul sau apropiații lui despre poliță de asigurare și de pus la dispoziția acestora informațiile necesare despre asigurator (companie de asigurare);
- Să prezentați la sediul companiei de asigurare ori al reprezentantului de despăgubiri, următoarele documente:
 - actul organelor competente cu privire la producerea accidentului rutier,
 - permisul de conducere,
 - certificatul de înmatriculare și raportul de inspecție tehnică periodică a autovehiculului cu care a fost provocat accidentul.Dacă veți avea întrebări despre documentele care trebuie prezentate, compania de asigurare trebuie să vă dea în scris lista documentelor necesare.
- Să prezentați mașina pentru constatarea pagubei.



Ce se întâmplă dacă persoana care a provocat accidentul sau autovehiculul respectiv au rămas neidentificați, sau posesorul autovehiculului nu are încheiată asigurare obligatorie de răspundere civilă auto?

În acest caz, dreptul la despăgubire se exercită față de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, la care trebuie să vă adresați în același mod ca și la companie de asigurare.



Cum se prezintă autovehiculul avariat pentru constatarea pagubei?

□ la solicitarea reprezentanților companiei de asigurare, trebuie să asigurați accesul la autovehicul. Dacă această obligațiune nu a fost respectată de către persoana despăgubită, compania de asigurare poate fi absolvită de obligația de a plăti despăgubirea de asigurare.

Dacă părțile au obiecții privind pagubele constatate, ele sunt menționate în procesul-verbal de constatare a pagubei sau într-o anexă la acesta.

În cazul în care asigurătorul nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul stabilit, puteți apela la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru a evalua pagubele. Însă pentru a evita dispute cu compania de asigurare și a minimiza riscul unui litigiu în instanța de judecată, se recomandă de întreprins măsuri pentru a coordona cu compania de asigurare examinarea mașinii de către companie.

Dacă în timpul demontării sau reparației se descoperă și alte pagube produse de accident, care nu au putut fi depistate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar (tot cu participarea persoanelor care au fost și la constatarea inițială).

Ce urmează să facă compania de asigurare?

Asigurătorul (compania de asigurare), după ce primește toate actele necesare, întreprinde următoarele acțiuni:

- ia cunoștință cu documentele prezentate și deschide dosar de daune;
- dacă informațiile despre accident și consecințele lui nu i-au fost prezentate, compania le solicită organelor și instituțiilor competente;
- examinează bunurile avariate (vedeți mai sus despre prezentarea mașinii avariate pentru examinare);
- în timp de 5 zile lucrătoare din data primirii cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare încheie un proces-verbal de constatare a pagubelor;

Procesul-verbal se întocmește de asigurător, cu participarea asiguratului și/sau a utilizatorului de autovehicul și a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia (în bază de procură), și se semnează de toți participanții la întocmirea lui.

- În cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului încheie dosarul de daune privind pagubele materiale;
- În cazul vătămărilor corporale sau decesului, în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor, încheie dosarul de daune;
- Achită despăgubirea de asigurare.



Asigurătorul este obligat să plătească despăgubirile în termen de 10 zile calendaristice de la data finalizării dosarului de daune.

În orice caz cererea de despăgubire și achitarea prejudiciului trebuie soluționate în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire.

Dosarul de daune - ce trebuie de știut



Compania de asigurare este obligată să deschidă dosarul de daune, care trebuie să includă toate documentele și toată informația cu privire la accident, verificarea autovehiculului, evaluarea pagubelor și alte informații legate de caz.

După ce pagubele au fost constatate, compania de asigurare este obligată să elibereze la solicitarea persoanei păgubite, în termen de 5 zile, un extras din dosarul de daune. În acest

extras se indică: numărul dosarului deschis, piesele constatate ca avariate în accident, și soluțiile tehnice adoptate (înlocuire sau reparație).



Persoana păgubită are dreptul de a lua cunoștință de toate documentele din dosarul de daune și poate exprima acordul sau dezacordul asupra soluțiilor propuse de compania de asigurare.

Cum se stabilește despăgubirea?

Despăgubirile pot fi stabilite în baza unui acord scris sau prin hotărârea instanței de judecată, dacă nu s-a ajuns la nici o înțelegere.



Acordul scris se încheie între persoana păgubită și compania de asigurare.

Acordul nu poate fi încheiat dacă persoanele care cer despăgubirea sunt:

- soțul (soția) sau persoanele care se află la întreținerea persoanei asigurate vinovate de producerea pagubei ori sunt angajații ei;
- în caz de vătămare corporală sau deces, dacă persoanele care cer despăgubirea sunt copiii, părinții, frații sau surorile persoanei asigurate vinovate de producerea pagubei care nu se află la întreținerea ei;

Acordul are caracter total, necondiționat, definitiv. Deci, dacă părțile au semnat acordul, el stinge toate pretențiile posibile legate de accident care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului. EXCEPȚIA poate fi în situația în care, deja după plata despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident.



În caz de dezacord, despăgubirea se stabilește de către instanța de judecată

*Vedeți mai jos informația despre modul de constatare și rezolvare a dezacordurilor.

Cum se efectuează plata despăgubirilor?



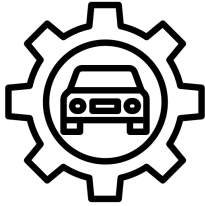
Există trei modalități de plată a despăgubirii:

- 1) plata în numerar persoanei păgubite,
- 2) plata prin virament (transfer bancar) în contul bancar al persoanei păgubite,
- 3) prin virament direct în contul bancar al unității de specialitate care a efectuat sau va efectua reparația (în acest caz compania de asigurare plătește direct suma stabilită a despăgubirilor la compania [service auto] care efectuează reparația mașinii).



Modul de achitare trebuie coordonat cu compania de asigurare. Însă, dacă nu sunt dispute dintre părți, modalitatea de despăgubire se alege de către persoana păgubită.

Cum se stabilește mărimea prejudiciului care urmează a fi compensat în cazul avarierii autovehiculului?



□ Daună totală

În cazul daunei totale, prejudiciul va fi evaluat ca diferența dintre *valoarea autovehiculului la data producerii accidentului* și *valoarea rămasă*.

Această diferență trebuie confirmată prin actul de evaluare întocmit de expertul independent sau unitatea de specialitate, acceptate de părți.

În cazul valorificării integrale a autovehiculului, diferența se stabilește conform ofertei de achiziții a unității de specialitate sau a persoanei fizice, aleasă prin concursul ofertelor de prețuri.

□ Daună parțială

În cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate este egală cu:

- costul reparației părților componente sau a pieselor avariate

ori

cu costul de înlocuire a acestora,

inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare.

Costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

Revopsirea integrală poate fi cerută atunci când părțile avariate reprezintă minimum 50% din suprafața exterioară totală a autovehiculului.

Prețurile la părți componente, piese înlocuitoare și materiale sînt cele practicate de unitățile de specialitate, inclusiv din străinătate.

Ce piese și părți componente pot fi utilizate pentru reparație?

Cînd se stabilește mărimea despăgubirii, compania de asigurare va lua în calcul vechimea exploatarei și parcursul autovehiculului avariat, și anume:

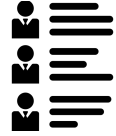
- pentru autovehicule cu o vechime de exploatare de pînă la 3 ani și un parcurs de pînă la 100 000 km - la reparație se vor utiliza părți componente și piese originale noi;

- pentru autovehicule cu o vechime de exploatare de 4 ani și mai mult și/sau un parcurs mai mare de 100 000 km - la reparația autovehiculului se vor utiliza părți componente și piese noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră. Dacă astfel de componente și piese nu sînt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina conform prețului la părțile componente și piesele originale noi.



În cazul achitării despăgubirii prin virament în contul bancar al unității de specialitate, dacă este necesară înlocuirea părților componente și a pieselor, costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor emise de către unitatea de specialitate acceptată de părți.

În cazul în care despăgubirea se achită persoanei păgubite, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește după prețurile medii practicate de MINIMUM TREI unități de specialitate acceptate de părți. În acest caz calculul nu depinde de vechimea de exploatare a autovehiculului și parcursul acestuia.



Despăgubirea în cazul vătămării corporale



În cazul vătămării corporale, despăgubirea va include:

- *pentru persoanele salariate*: diferența dintre veniturile nete ale persoanei vătămate și indemnizația primită din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pe perioada spitalizării și a concediului medical;
- *pentru persoanele care nu au calitatea de salariat*: venitul mediu lunar net realizat din activități desfășurate la ultimul loc de lucru de persoana vătămată, probat cu documente justificative;
- *pentru persoanele păgubite aflate la data producerii accidentului de autovehicul în ultimul an de studii sau de calificare, fără menținerea salariului*: o indemnizație nu mai mică decât coșul minim de consum;

La aceste sume pot fi adăugate:

- *eventualele cheltuieli legate de accident*, inclusiv cheltuielile de transport al persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, conform prescripțiilor medicale, care nu sînt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii.

Aceste cheltuieli trebuie probate cu **documente justificative**. Cheltuielile se stabilesc pe baza prețurilor practicate de instituțiile din Republica Moldova sau din străinătate (dacă nicio instituție din Republica Moldova nu practică serviciile respective), conform documentelor eliberate de acestea;

- *cheltuielile real suportate cu îngrijitori pe perioada incapacității* temporare de muncă, dacă prin certificat medical se recomandă acest lucru, dar nu mai puțin decât coșul minim de consum.

În cazul stabilirii **invalidității**: despăgubirea de asigurare va include **diferența dintre venitul mediu lunar și pensia de invaliditate** pe perioada până la anularea invalidității, în limitele răspunderii stabilite (1000000 de lei – pentru fiecare persoană păgubită, dar nu mai mult de 5000000 de lei, indiferent de numărul persoanelor păgubite într-un accident).

Despăgubirea în caz de deces

În caz de deces al persoanei, despăgubirea de asigurare va include:

- *partea din salariu pierdută de persoanele care s-au aflat la întreținerea defunctului sau care aveau dreptul la pensie de întreținere* din partea lui *minus* indemnizațiile primite din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat;

- *cheltuielile de înmormântare* (cheltuielile pentru sicriu și piatră funerară, cheltuielile de transport, cheltuielile de îmbălsămare și cheltuielile cimitirului), probate cu documente justificative;

- *cheltuielile de transport al defunctului* din localitatea în care a avut loc decesul până în localitatea în care a avut loc înmormântarea, probate cu documente justificative.

Dacă documentele justificative susmenționate nu se prezintă, despăgubirea se efectuează la prețurile minime pentru servicii similare prestate de birourile de pompe funebre din localitatea în care a avut loc înmormântarea.

Cum pot fi rezolvate dezacordurile legate de stabilirea și plata despăgubirilor?

Dacă există dezacord între părți referitor la:

- alegerea expertului independent sau a unității de specialitate ce trebuie să stabilească costul reparației sau lucrărilor,
- valoarea autovehiculului la momentul accidentului sau valoarea rămasă, acest fapt trebuie menționat în dosarul de daune.



Părțile pot să apeleze individual la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru stabilirea pagubelor. În acest caz, plata despăgubirii va fi stabilită fie printr-un acord între părți, fie prin hotărârea instanței de judecată.

Dacă aveți careva obiecții cu privire la mărimea despăgubirii stabilită de compania de asigurare, trebuie să-o notificați în 5 zile calendaristice de la finalizarea dosarului de daune. După aceasta, tot în 5 zile, compania trebuie să le soluționeze sau să prezinte dezacordul față de ele. Dacă compania nu este de acord cu obiecțiile prezentate, ea trebuie să prezinte actul de evaluare sau devizul cheltuielilor cu indicarea prețurilor, sau alte documente în baza cărora a stabilit cuantumul despăgubirii.

Dacă și după aceasta persoana păgubită nu este de acord cu decizia companiei de asigurare, ea totuși trebuie să plătească despăgubirea în cuantumul stabilit, iar persoana păgubită are dreptul să atace decizia asigurătorului în instanță de judecată.

DACĂ AVEȚI CAREVA ÎNTREBĂRI SAU COMENTARIILE
cu privire la acest ghid

NE PUTEȚI CONTACTA:

Cabinetul avocatului “Alexei Gherțescu”

Adresa: Chișinău, str. Armenească 27, of. 302

Telefon: 0-697-99011; 022-803-143

email: office @ ag.legal